

HELTAI GÁSPÁR FABULÁI

Az oroszlánról meg a pásztorról.

Egy valamely oroszlán vadászni méne. És midőn éhségében igen sietne a vadak után, egy igen hegyes tövisbe hága. Dagadni kezdte a lába és megmérgesedni, annyira, hogy semmiképpen sem hághatna az lábára. És midőn kénlődésában elkezdené sántikálni, méne egy pásztorhoz. Midőn ezokáért a pásztorhoz közelgetne, megijede a pásztor tőle és vevén egy juhot, elejbe vivé azt és megajándékozá őtet vele, hogy megengesztelné. De az oroszlán nem gondola az ajándékkal, hanem a tövises lábát mutogatá a pásztornak, kívánván segítséget és orvoslást tőle. Látván a pásztor az oroszlán lábában a daganást, legott eszébe vevé, hogy valami fa avagy tövis volna benne. És vevén egy árat, megnyitá avval a sebet és mikoron kifolyna a gennyedtség, legott kijöve avval egyetemben az tövis is. És midőn a sebet megtisztította volna, valami báránfyaggyút ereszte belé és legott megvigaszék az oroszlán. Nem sok idő múlva, midőn az oroszlán már lábra állott volna és az erdőben vadászna, törbe esék és megfogák azt a vadászok. És bévivék a városba egy mély és széles verembe. Azonközben a pásztor valami vétekbe esék. És midőn megfogták volna őtet, behozák a városba. Az ítéletben halálra szentenciázák. Arra, hogy az oroszlánverembe kellene vetni, hogy az oroszlánok ott megszagatnák és megennék. Mikoron ezokáért bévetették volna az verembe, legott reája siette az oroszlán. És mihelyt meglátta volna, azonhelyt megismeré a pásztort, és elejbe menván, a farkát kezdé csóválni és reája szökellván a pásztorra, nyalogatni kezdé és minden vigasságot mutatni. Az árok hátán álló népre is kezdé vigyorogni és mindenképpen jó kedvét megmutatni. Látván ezt a pásztor, legott eszébe vevé, hogy ez volna ama oroszlán, kinek lábából kivette volna az töviset. És midőn mindenha mellette feküdt vala az oroszlán, mintha ugyan meg akarná őrizni a pásztort, megkérde őt a nép, mi okából művelné ezt az oroszlán véle. És a pásztor elbeszélé nekik az elmúlt dolgot, hogy miképpen vette volna

ki az oroszlán lábából a töviset. És a nép könyörögven a fejedelemnek, megengesztelé az fejedelmet a pásztor dolgában. És legott megszabadula az.

Értelme:

E fabula arra inti az embereket, hogy minden dolgokban jótévők legyenek, minden cselekedetükben arra igyekezzenek, hogy senkinek ne ártsanak, hanem mindenkinek hasznára legyenek. Mert így leszen jó lelkiismeretük és békességes szívük. Mert aki máson bosszúságot művel, avagy másnak ártalmára vagyon, az mindenha tart ismét másoktól, retteg, fél az ő békételen szívének miatta és soha nem leszen nyugodalma. Azért mondja a próféta is: Non est pax impiis. Vagyis: Nincsen békessége az gonoszoknak. De aki jámbor és jótévő, az megáldatik az Úrtól. Mert avégre teremtetten az Úristen az embert, hogy a keresztyéni társaságban egyik a másiknak szolgáljon. Mint ahogyan a testben egyik tag szolgál a másiknak. Emellett arra is int minden embert e fabula, hogy hálaadó legyen és semmi jótételről meg ne feledkezzék. Mert igen nagy és gonosz vétek az hálaadatlanosság. Melly nagy vétekekkel rakva vagyon ez világ, kiváltképpen mostanság. És a régi eszes magyarok megláták az hálaadatlan világ otrombaságát. Azért ezt mondták közbeszéddel: Jótétel helyébe jót ne várj! A kölcsönadott fejszének jó, ha csak a nyele is megkerül. Úgy vagyon ugyanis, ha azt akarod, hogy valaki ellenséged legyen, noha jó barátod, tégy jót vele szegénységében, annakutánna kérd meg adósságotat tőle. Legott halálos ellenséged leszen. Az Úristen igen gyűlöli az efféle hálaadatlanokat. Azért mondja az írás: Non discedet malum a domo ingrati. Vagyis: Nem távozik a baj a háládatlan ház felől. Az Úristen szüntelen való büntetéssel bünteti meg mind az hálaadatlant s mind annak házát. Így vagyon ez.